

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžso/57/2015
Identifikačné číslo spisu: 4014200934
Dátum vydania rozhodnutia: 01.12.2016
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:4014200934.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: D. G. X., bytom U. Č. XXX/X, XXX XX Š. proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v dávkovom konaní, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 17. júna 2015 č. k. 11S/174/2014-70, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 17. júna 2015 č. k. 11S/174/2014-70 m e n í tak, že žalobu z a m i e t a.

Žalobcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím žalovaného č.: 1010604/1/347545/2014 z 30.07.2014 (ďalej na účely rozsudku len „napadnuté rozhodnutie“ - č.l. 7) generálny riaditeľ sekcie colných úradov oprávnený podľa § 84 ods. 4 písm. a) zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 328/2002 Z.z.“) v spojení s § 58 ods. 1 a § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „Správny poriadok“) odvolanie žalobcu zamietol a rozhodnutie Colného úradu Nitra č.: 1096131/1/131127/2014 zo 17.03.2014 (ďalej na účely rozsudku len „prvostupňové rozhodnutie“ resp. „prvostupňový orgán“) vo veci zastavenia výplaty dávky úrazového zabezpečenia - náhrady na služobnom plate podľa § 105 ods. 8 a § 28 ods. 1 a 2 písm. b) zák. č. 328/2002 Z.z. potvrdil.

Podľa § 28 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z.z. v znení relevantnom pre prejednávajúcu vec platí, že ak sa zmenia pomery poškodeného, ktoré boli rozhodujúce na určenie výšky náhrady škody, nadriadený uvedený v §

81 ods. 1 písm. a) Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia podľa § 81 ods. 1 písm. b) rozhodnú o priznaní, zvýšení, znížení, zastavení výplaty alebo o odňatí dávky úrazového zabezpečenia.

Podľa § 28 ods. 2 zák. č. 328/2002 Z.z. v citovanom znení zmenou pomerov poškodeného sa rozumie

- a) zmena výšky vyplácaného invalidného výsluhového dôchodku z dôvodu zmeny miery schopnosti vykonávať civilné zamestnanie,
- b) zvýšenie invalidného výsluhového dôchodku s výnimkou zvýšenia invalidného výsluhového dôchodku priznaného do 30. júna 2002,
- c) zvýšenie výsluhového dôchodku,
- d) zmena výšky príjmu zo zárobkovej činnosti po skončení služobného pomeru,
- e) priznanie predčasného starobného dôchodku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

Podľa § 105 ods. 8 zák. č. 328/2002 Z.z. v citovanom znení výplata dávky nemocenského zabezpečenia, úrazového zabezpečenia a výsluhového zabezpečenia sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume odo dňa zmeny skutočností rozhodujúcich na vznik nároku na dávku alebo nároku na ich výplatu.

2. Prvostupňovým rozhodnutím bola zastavená výplata dávky úrazového zabezpečenia - náhrada za stratu na služobnom plate od 01.07.2013, nakoľko sa zmenili pomery rozhodujúce na určenie výšky náhrady škody, a to tým, že odo dňa 24.06.2013 sa žalobcovi na základe rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky zvýšil invalidný výsluhový dôchodok o sumu 10,10 €, t.j. na sumu 887,42 € mesačne, čím presiahol výšku jeho služobného platu pred skončením služobného pomeru, t.j. 840,57 €.

3. Na základe odvolania podaného žalobcom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, v ktorom žalovaná konštatovala, že postup riaditeľa colného úradu pri vydaní prvostupňového rozhodnutia bol správny a v súlade so zákonom. Zmenou výšky invalidného výsluhového dôchodku, resp. jeho zvýšením v dôsledku valorizácie došlo pri následnom prepočte výšky náhrady k výpočtu sumy v zápornej hodnote, na základe čoho bolo rozhodnuté o zastavení výplaty náhrady odo dňa 01.07.2013 (deň zvýšenia invalidného dôchodku). Ustanovenie § 28 ods. 2 písm. b) stanovuje, že zmenou pomerov sa rozumie zvýšenie invalidného výsluhového dôchodku, teda aj jeho zvýšenie valorizáciou.

K argumentácii rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.08.2013 sp. zn. 7Sžo/28/2012 a jeho výkladu ustanovenia § 28 zák. č. 328/2002 Z.z. žalovaný poukázal na novelizáciu tohto zákona účinnú od 01.05.2013, ktorou sa zmenilo znenie predmetného ustanovenia § 28 a spresneniu jeho znenia, z ktorého jednoznačne vyplýva, že zmenou pomerov žalobcu sa rozumie aj zvýšenie invalidného výsluhového dôchodku. Najvyšší súd Slovenskej republiky v odôvodnení predmetného rozsudku vychádzal zo znenia ustanovenia § 28 účinného do 30.04.2013, v ktorom pojem pomery poškodeného a jeho zvýšenie nebol jednoznačne špecifikovaný. Žalovaný tiež zdôraznil, že zmena vo výške vyplácaného dôchodku sa rieši podľa ustanovenia § 28 a nie podľa § 21 zák. č. 328/2002 Z.z.

II.

Konanie na prvostupňovom správnom súde

A)

4. Uvedené rozhodnutie žalovaného napadol žalobca na Krajskom súde v Nitre žalobou zo dňa 07.10.2014, v ktorej ho žiadal spolu s prvostupňovým rozhodnutím zrušiť z dôvodu jeho protiprávnosti a rozporu s § 21 ods. 1 a § 28 ods. 1 a 2 zák. č. 328/2002 Z.z., § 250j ods. 7 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „O.s.p.“), § 40 ods. 1 Správneho poriadku, § 227a zák. č. 200/1998 Z.z. štátnej služby colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov a s článkom 2 ods. 2 ústavy Slovenskej republiky.

5. Žalobca odôvodnil zrušenie napadnutého aj prvostupňového rozhodnutia tým, že zmena vo výške vyplácaného výsluhového dôchodku nemá žiadnu súvislosť s ust. § 28 zák. č. 328/2002 Z.z. a nemožno ju považovať ako zmenu pomerov poškodeného.

Opätovne poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.08.2013 sp. zn. 7Sžso/28/2012, ktorý definoval pojem podstatná zmena pomerov poškodeného a ktorým sú prvostupňový orgán aj žalovaný viazaní a povinní z neho vychádzať. K podstatnej zmene pomerov u žalobcu by došlo len vtedy, ak táto zmena priamo súvisela s osobou poškodeného, predovšetkým by išlo o zmenu zdravotných pomerov žalobcu.

6. Žalobca ďalej zdôraznil, že náhrada na služobnom plate netvorí rozdiel medzi invalidným výsluhovým dôchodkom, príjmom zo zárobkovej činnosti a služobným platom, ktorý colník poberal v rozhodnom období, také obdobie totiž zák. č. 328/2002 Z.z. nepozná. Ide o rozdiel, ktorý colník poberal pri uznaní invalidity, a preto sa na zmenu vo výške vyplácaného invalidného výsluhového dôchodku, ale aj zárobku nemôže prihliadať, nakoľko by to bolo v rozpore s ust. § 21 ods. 1 zák. 328/2002 Z.z. Podľa jeho názoru § 21 ods. 1 priamo vylučuje možnosť uplatnenia § 28 ods. 4 zák. č. 328/2002 Z.z.

Žalobca zastáva názor, že napadnuté aj prvostupňové rozhodnutia sú v rozpore so zákazom retroaktivity, nakoľko tieto rozhodnutia o zastavení výplaty dávky majú spätnú účinnosť.

B)

7. Krajský súd v Nitre ako súd prvého stupňa preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že žaloba podaná žalobcom bola dôvodná, nakoľko rozhodnutie žalovaného vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto ho bolo potrebné podľa ust. 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

8. Krajský súd poukázal na to, že obdobná situácia vznikla medzi účastníkmi konania, teda medzi žalobcom a predchodcom žalovaného, t.j. Colným riaditeľstvom Slovenskej republiky (i keď za inej právnej úpravy) v roku 2010. Prvostupňový orgán rozhodnutím zo dňa 21.06.2010 zastavil výplatu náhrady za stratu na služobnom plate od 01.07.2010 a Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky rozhodnutím zo dňa 20.09.2011 toto rozhodnutie potvrdilo. Na základe žaloby podanej žalobcom krajský súd rozsudkom zo dňa 02.02.2012 č. k. 15S/29/2011-66 zrušil rozhodnutie žalovaného zo dňa 20. 09. 2011, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky tento rozsudok potvrdil svojím rozsudkom zo dňa 14.08.2013 v konaní pod sp. zn. 7Sžso/28/2012.

Krajský súd uviedol, že i keď Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 7Sžso/28/2012 posudzoval skutkovú situáciu vzniknutú medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného v roku 2010 za inej právnej úpravy, a v tejto súvislosti vyslovil svoj právny názor, tento jeho názor je možné a potrebné aplikovať i v tejto veci, a to vzhľadom na jej skutkovú obdobnosť, resp. až totožnosť.

9. Podľa názoru krajského súdu predpokladom vydania nového rozhodnutia podľa ust. § 28 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z.z. účinnom do 30.04.2013 bola podstatná zmena pomerov poškodeného, ktoré boli rozhodujúce pre určenie výšky náhrady škody. Ustanovenie § 28 ods. 1 vyššie citovaného zákona v znení účinnom od 01.05.2013 je formulované tak, že rozhodovať o dávke úrazového zabezpečenia možno v prípade, ak sa menia pomery poškodeného, ktoré boli rozhodujúce na určenie výšky náhrady škody. Z uvedeného vyplýva, že za právnej úpravy účinnej do 30.04.2013, ako i za aktuálnej právnej úpravy sa pri rozhodovaní o dávke úrazového zabezpečenia posudzovali, resp. sa posudzujú pomery poškodeného, ktoré boli rozhodujúce pre určenie výšky náhrady škody.

10. Skutočnosti, ktoré zákonodarca považoval za zmenu pomerov poškodeného, sú špecifikované v ust. § 28 ods. 2 pod písmenami a) až e) zák. č. 328/2002 Z. z. účinnom od 01.05.2013, pričom s poukazom na ust. § 28 ods. 1 tohto zákona je zrejmé, že sa jedná o také pomery poškodeného, ktoré boli rozhodujúce pre určenie výšky náhrady škody. V ust. § 28 ods. 2 písm. b) zák. č. 328/2002 Z. z. je

uvedené, že zmenou pomerov poškodeného sa rozumie i zvýšenie invalidného výsluhového dôchodku s výnimkou zvýšenia invalidného výsluhového dôchodku priznaného do 30.06.2002. Prvostupňový orgán za zmenu pomerov u poškodeného, teda u žalobcu, považoval zvýšenie jeho invalidného výsluhového dôchodku z dôvodu valorizácie tohto dôchodku podľa ust. § 68 ods. 1 a 4 zák. č. 328/2002 Z.z.

Je pravdou, že žalobcovi bol od 01.07.2013 zvýšený invalidný výsluhový dôchodok a je nepochybné, že sa tak stalo z dôvodu jeho valorizácie. Podľa názoru krajského súdu zvýšenie invalidného výsluhového dôchodku z dôvodu jeho zákonom stanovenej valorizácie nemožno považovať za zmenu pomerov žalobcu ako poškodeného, ktoré boli rozhodujúce na určenie výšky náhrady škody, v konkrétnom prípade náhrady za stratu na služobnom plate. Pri posudzovaní zmien pomerov poškodeného je totiž vždy potrebné vychádzať z ust. § 28 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z. z., v zmysle ktorého možno rozhodovať o zastavení výplaty dávky v prípade, ak sa zmenia tie pomery poškodeného, ktoré boli rozhodujúce na určenie výšky náhrady škody. Za takúto zmenu pomerov poškodeného však podľa názoru súdu nemožno považovať zvýšenie invalidného výsluhového dôchodku v zmysle jeho zákonnej valorizácie. V tejto súvislosti súd opätovne poukazuje na právny názor vyjadrený v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.08.2013 v konaní pod sp. zn. 7Sžso/28/2012 a právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa v predmetnej veci súd riadil.

11. Krajský súd dospel k záveru, že podaná žaloba bola dôvodná, nakoľko napadnuté rozhodnutie žalovaného vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto ho bola potreba zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

III.

Odvolanie žalovaného/stanovisko žalobcu

A)

12. Proti rozsudku prvostupňového súdu podal včas žalovaný dňa 20.07.2015 odvolanie (č. l. 81) z dôvodu uvedeného v § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., nakoľko vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

13. Žalovaný sa nestotožnil s právnym názorom krajského súdu, že zvýšenie invalidného výsluhového dôchodku z dôvodu jeho zákonom stanovenej valorizácie nemožno považovať za zmenu pomerov žalobcu ako poškodeného, ktoré boli rozhodujúce na určenie výšky náhrady škody (náhrady za stratu na služobnom plate). Má za to, že zmena vo výške vyplácaného výsluhového dôchodku, či už následkom zmeny miery schopnosti vykonávať primerané civilné zamestnanie alebo valorizácie sa rieši podľa ustanovenia § 28 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z.z. ako zmena pomerov poškodeného, pretože došlo k zmene vo výške vyplácaného invalidného výsluhového dôchodku, ktorá sa hodnotí ako zmena pomerov poškodeného. Vzhľadom na skutočnosť, že zákon č. 328/2002 Z.z. bol s účinnosťou od 01.05.2013 novelizovaný, bolo potrebné vo vzťahu k žalobcovi reagovať na tieto zákonné zmeny a začať konanie vo veci zastavenia dávky úrazového zabezpečenia vo vzťahu k jeho osobe.

Z tohto zákonného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že zákonodarca presne špecifikoval, čo sa rozumie pod podstatnou zmenou pomerov poškodeného a doplnil jednotlivé prípady, ktoré majú vplyv na výplatu náhrady za stratu na služobnom plate, medzi ktoré patrí i zvýšenie invalidného výsluhového dôchodku podľa § 68 ods. 1 a 4 zák. č. 328/2002 Z. z., a ktoré sa tiež považuje za podstatnú zmenu pomerov poškodeného.

14. Žalovaný svoj názor odôvodnil aj stanoviskom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcia personálnych a sociálnych činností a osobný úrad, odbor sociálneho zabezpečenia zn. SPOU-OSZ-77/2014-VE zo dňa 07.07.2014 (dôvodom vyžiadania si stanoviska bol tento konkrétny prípad žalobcu). Z predmetného stanoviska Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ako gestora zák. č. 328/2002 Z. z.

jednoznačne vyplýva, že zvýšenie invalidného výsluhového dôchodku s výnimkou zvýšenia invalidného dôchodku do 30.06.2002 sa podľa § 28 ods. 2 písm. b) zák. č. 328/2002 Z. z. považuje za podstatnú zmenu pomerov poškodeného.

15. Podľa názoru žalovaného je potrebné si uvedomiť, čo je podstatou a aký význam má vyplácanie dávky úrazového zabezpečenia - náhrady za stratu na služobnom plate. Žalovaný uviedol, že u žalobcu, u ktorého výška vyplácaného invalidného výsluhového dôchodku presiahla výšku sumy služobného platu dosahovaného pred skončením služobného pomeru, vyplácanie náhrady za stratu na služobnom plate stratilo svoje opodstatnenie.

V prípade, že by bola žalobcovi vyplácaná náhrada za stratu na služobnom plate aj naďalej, došlo by k popretiu významu vyplácania tejto úrazovej dávky, ktorou je zachovanie pôvodnej výšky služobného platu pred skončením služobného pomeru. V prípade, že by bolo úmyslom zákonodarcu nezahrnúť pod pojem „zvýšenie invalidného výsluhového dôchodku“ upravený v § 28 ods. 2 písm. b) zák. č. 328/2002 Z. z. aj jeho zvýšenie v dôsledku zákonnej valorizácie, žalovaný má za to, že by to zákonodarca vyslovene uviedol, aby nedochádzalo k pochybnostiam.

16. Žalovaný poukázal na to, že v konaní bolo jednoznačne zistené a dôkazne preukázané, že v prípade zmeny výšky vyplácaného invalidného výsluhového dôchodku v dôsledku valorizácie podľa § 68 zák. č. 328/2002 Z.z. dňom 01.07.2013 došlo k takej zmene jeho pomerov, ktoré odôvodňujú zastavenie dávky úrazového zabezpečenia - náhrady za stratu na služobnom plate.

17. Vzhľadom na tieto skutočnosti je žalovaný toho právneho názoru, že v prípade zastavenia dávky úrazového zabezpečenia - náhrady za stratu na služobnom plate postupoval v súlade so zákonom a navrhol odvolaciemu súdu zmeniť rozsudok krajského súdu tak, že žaloba sa zamietá.

B)

18. Z vyjadrenia žalobcu zo dňa 11.08.2015 vyplynulo, že sa v plnej miere stotožňuje s rozhodnutím krajského súdu a odvolal sa na žalobu a svoje doterajšie vyjadrenia vo veci.

19. Žalobca navrhol odvolanie žalovaného zamietnuť a rozhodnutie krajského súdu potvrdiť.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej na účely rozsudku len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. ako aj ustanovenia § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, a preto postupom podľa § 220 a § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietol v zmysle nasledujúcich záverov.

21. Z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že žalobca bol v dôsledku utrpeného služobného úrazu uznaný za invalidného a rozhodnutím Colného riaditeľstva Slovenskej republiky zo dňa 17.01.2006 mu bol priznaný invalidný výsluhový dôchodok v sume 20.129,- Sk mesačne od 01.11.2005. Ďalším rozhodnutím Colného úradu Nitra zo dňa 21.02.2006 mu bola od 01.11.2005 priznaná náhrada za stratu na služobnom plate v sume 5.194,- Sk mesačne. Tieto skutočnosti neboli v konaní sporné.

Sporné nebolo ani to, že čistý služobný plat žalobcu ako poškodeného, ktorý dosahoval pred skončením služobného pomeru colníka (ku dňu 31.10.2005) bol po prepočítaní 840,57 eura a podľa rozhodnutia Colného úradu Nitra zo dňa 25.01.2010 žalobca poberal od 01.01.2010 náhradu za stratu na služobnom plate v sume 6,04 eura. Rozhodnutím žalovaného zo dňa 24.06.2013 bol žalobcovi s poukazom na ust. §

68 ods. 1, 4 vyššie citovaného zákona (valorizácia dôchodkov) zvýšený invalidný výsluhový dôchodok od 01.07.2013 na sumu 887,42 eura. V tomto čase, t.j. v júli 2013, žalobca poberal dávku úrazového zabezpečenia vo forme náhrady za stratu na služobnom plate v sume 6,04 eura od 01.01.2010.

22. Sporným v konaní bolo právne posúdenie veci žalovaným, a to konkrétne výklad ustanovenia § 28 ods. 2 zák. č. 328/2002 Z.z. týkajúceho sa zmeny pomerov žalobcu. Podstatou odvolania žalovaného ako aj samotnej žaloby, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania napadnutého ako aj prvostupňového rozhodnutia je posúdenie otázky, či valorizáciu invalidného výsluhového dôchodku možno považovať za jeho zvýšenie, a to za právneho stavu ku dňu vydania rozhodnutí, teda po novelizácii ustanovenia § 28 zák. č. 328/2002 Z.z. účinnej od 01.05.2013.

Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

23. Najvyšší súd sa nestotožňuje so závermi krajského súdu, že napadnuté rozhodnutie žalovaného vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko podľa názoru odvolacieho súdu zákonné zvýšenie invalidného výsluhového dôchodku z dôvodu valorizácie je možné v zmysle § 28 ods. 2 zák. č. 328/2002 Z.z. považovať na základe nižšie uvedených záverov za zmenu pomerov žalobcu ako poškodeného, ktoré boli rozhodujúce na určenie výšky náhrady za stratu na služobnom plate.

24. Krajský súd rozsudok o zrušení napadnutého rozhodnutia oprel o vyššie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu republiky zo dňa 14.08.2013 sp. z. 7Sžso/28/2012, z ktorého vyplynulo, že:
„K zmene výšky invalidného dôchodku nedošlo z dôvodu zmeny pomerov na strane žalobcu, pretože jeho invalidný dôchodok bol zvýšený s účinnosťou od 1. júla 2010 v dôsledku valorizácie tejto dôchodkovej dávky vyplývajúcej z § 68 ods. 1 písm. a) zákona č. 328/2002 Z.z. v znení platnom do 31. decembra 2010, ktorá nie je zvýšením dôchodkovej dávky, ale len zachovaním jej reálnej výšky vzhľadom na rast cien, infláciu a pod.“

Krajský súd zaujal názor, že i keď Najvyšší súd posudzoval situáciu vzniknutú medzi žalobcom a žalovaným resp. jeho právnym predchodcom v roku 2010 za inej právnej úpravy a v tej súvislosti vyslovil svoj názor, je možné a potrebné aplikovať jeho názor aj v prejednávanej veci a to vzhľadom na ich skutkovú obdobnosť, resp. totožnosť.

25. Najvyšší súd sa stotožňuje s tým, že vo veci sp. zn. 7Sžso/28/2012 a prejednávanej veci ide o skutkovo obdobnú, resp. totožnú vec. Avšak samotná skutočnosť, že v prejednávanej veci ako aj v doterajšej judikatúre Najvyššieho súdu ide o skutkovo obdobnú, resp. totožnú vec, nemôže byť jediným dôvodom na aplikáciu právnych názorov záväzne vyslovených Najvyšším súdom (§ 250j ods. 7 O.s.p. v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenskej republiky) v predchádzajúcej judikatúre na prejednanú vec, nakoľko konajúci správny súd musí prihliadať aj na totožnosť doterajšej ako aj novej právnej úpravy, ktorú je nutné aplikovať na zistený skutkový stav.

Odlíšny cieľ sledovaný zákonodarcom pri úprave spoločenských vzťahov, ktoré sú základom skutkových zistení v prejednávanej veci, môže vytvárať nerovnakosť právnych úprav.

26. V súvislosti s uvedeným preto musí Najvyšší súd zdôrazniť, že zatiaľ čo znenie ustanovenia § 28 zák. č. 328/2002 Z.z. v znení účinnom do 30.04.2013 hovorí o „podstatnej zmene pomerov poškodeného“, ktoré boli rozhodujúce pre určenie výšky náhrady škody, za ktorej možno vydať nové rozhodnutie, novelizované znenie pojednáva len o „zmene pomerov poškodeného“, za ktorých môže dôjsť k rozhodnutiu o priznaní, zvýšení, znížení, zastavení výplaty alebo odňatí dávky úrazového zabezpečenia.

Zároveň znenie účinné od 01.05.2013 obsahuje aj uzavretý (taxatívny) výpočet, čo sa pod novovytvoreným pojmom zmena pomerov poškodeného rozumie.

27. Výkladom dotknutého ustanovenia § 28 a vzájomnou komparáciou jeho pôvodného a novelizovaného

znenia je nutné dospieť k záveru, že ide z právneho hľadiska o kvalitatívne rozdielne situácie, ktoré nie je možné stotožňovať.

28. Najvyšší súd má ďalej za to, že valorizáciu výšky výsluhového dôchodku nie je možné aj s poukazom na cit. rozsudok vo veci sp. zn. 7Sžso/28/2012 zaradiť pod podstatné pomery poškodeného, avšak ide o zmenu pomerov poškodeného podľa § 28 ods. 1 a 2 zák. č. 328/2002 Z.z. v novom znení účinnom od 01.05.2013.

29. Ustanovenia v § 28 ods. 2 zák. č. 328/2002 Z.z. rozlišujú v písmenách a) až e) situácie, za ktorých dôjde k zmene pomerov poškodeného, pričom precizuje rozdiely medzi zmenami z dôvodu zmeny miery schopnosti vykonávať civilné zamestnanie, zmenu výšky príjmu zo zárobkovej činnosti, priznanie predčasného starobného dôchodku, zvýšenie výsluhového dôchodku či zvýšenie invalidného výsluhového dôchodku (s výnimkou zvýšenia invalidného výsluhového dôchodku priznaného do 30.06.2002).

30. Samotné znenie nevyklučuje, že by zvýšenie výšky invalidného výsluhového dôchodku z dôvodu valorizácie nemalo spadať pod znenie § 28 ods. 2 písm. b) zák. č. 328/2002 Z.z., teda v zmysle uvedeného textu ako zvýšenie invalidného výsluhového dôchodku.

Najvyšší súd sa v tomto smere stotožňuje s námietkou žalovaného, že ak by zákonodarca chcel valorizáciu spod tohto ustanovenia vyňať, urobil by tak explicitne v tomto ustanovení, rovnako ako vylúčenie zvýšení priznaných do 30.06.2002.

31. Z hľadiska teleologického výkladu musí Najvyšší súd prihliadnuť k dôvodovej správe dotknutej právnej úpravy. Dôvodová správa k zákonu č. 80/2013 Z.z., ktorým sa mení zák. č. 328/2002 Z.z. s účinnosťou od 01.05.2013, v bode 27. týkajúceho sa ustanovenia § 28 poukázala na precizovanie platného znenia jeho rozšírením, a to upresnením skutočností, ktoré majú význam v procese odškodnenia. Právne sa vymedzili skutočnosti, ktoré sa považujú za zmenu pomerov na strane poškodeného policajta alebo profesionálneho vojaka, a sú preto v procese odškodňovania formou náhrady za stratu na služobnom plate relevantné.

Je preto možné ustáliť, že pre proces odškodňovania formou náhrady na služobnom plate sú relevantné skutočnosti presne vymedzené v zmenenom odseku 2, pričom zvýšenie invalidného dôchodku aj z dôvodu jeho zákonnej valorizácie sa pod túto zmenu pomerov zahŕňa.

32. Na podporu tohto tvrdenia poukazuje Najvyšší súd na samotný účel náhrady za stratu na služobnom plate, ktorým je dorovnanie rozdielu medzi služobným platom policajta alebo profesionálneho vojaka, príjmom zo zárobkovej činnosti, výsluhovým príspevkom výsluhovým dôchodkom, invalidným výsluhovým dôchodkom a predčasným starobným dôchodkom podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení a priemerným služobným platom policajta alebo profesionálneho vojaka, ktorý dosahoval pred skončením služobného pomeru.

Ak teda u žalobcu presiahla výška vyplácaného invalidného výsluhového dôchodku výšku sumy služobného platu dosahovaného pred skončením služobného pomeru, vyplácanie náhrady za stratu na služobnom plate nie je ďalej opodstatnené.

33. Najvyšší súd súhlasí s právnym názorom žalovaného, že zmena vo výške vyplácaného výsluhového dôchodku, či už následkom zmeny miery schopnosti vykonávať civilné zamestnanie alebo valorizácie sa rieši podľa § 28 ods. 1 zák. 328/2002 Z.z. ako zmena pomerov poškodeného, nakoľko došlo k zmene vo výške vyplácaného invalidného výsluhového dôchodku. Pre určenie dňa zastavenia výplaty náhrady za stratu na zárobku je rozhodujúci deň, kedy došlo k takému zvýšeniu vyplácaného invalidného dôchodku, že prevýšil plat žalobcu pred skončením služobného pomeru, v prejednávanej veci odo dňa 01.07.2013.

Rozhodnutie žalovaného a rovnako aj prvostupňové rozhodnutie, ktorým bola zastavená výplata dávky

úrazového zabezpečenia - náhrady za stratu na služobnom plate odo dňa 01.07.2013, teda odo dňa zvýšenia invalidného výsluhového dôchodku z dôvodu zákonnej valorizácie, preto považuje Najvyšší súd za zákonné.

34. S poukazom na vyššie uvedené závery má Najvyšší súd za to, že odvolacie námietky žalovaného sú spôsobilé spochybniť správnosť rozhodnutia krajského súdu a podporujú správnosť rozhodnutia žalovaného ako aj prvostupňového orgánu, ktorí toto novelizované ustanovenie správne aplikovali a vec správne právne posúdili.

35. Najvyšší súd tak vyhodnotil odvolací dôvod týkajúci sa neprávneho právneho posúdenia veci za relevantný. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svetle uvedeného ustálil, že žalovaný a prvostupňový orgán vec správne právne posúdili a krajský súd pochybil, keď napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil.

V.

36. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu a vyjadrenia žalovanej rozhodol Najvyšší súd podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. a rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol.

37. Počas konania Najvyšší súd z dostupných zdrojov nezistil a ani mu nebolo účastníkmi naznačené, resp. nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu komunitárneho práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné konanie prerušiť, poprípade výskyt skoršej judikatúry, od ktorej by sa tento rozsudok odkláňal.

38. O práve na náhradu trov súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého neúspešnému žalobcovi právo na náhradu trov tohto konania nevzniklo, a preto mu nebola ich náhrada priznaná.

39. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno-poistných vzťahov vychádza z verejnoprávnych vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).